

Datganiad Meincnodi Pwnc: Gwaith Cymdeithasol

Y ffeithiau sylfaenol

Lluniwyd y crynodeb hwn i roi trosolwg byr a hygyrch o'r Datganiad Meincnodi Pwnc hwn ar gyfer **Gwaith Cymdeithasol** i fyfyrwyr, cyflogwyr ac academyddion. Nid yw'r ddogfen hon wedi ei bwriadu i ddisodli na newid y Datganiad; dylid cyfeirio at y Datganiad bob tro wrth gynllunio a chymeradwyo cyrsiau, ac os oes angen gwybodaeth fanylach.

Mae Datganiadau Meincnodi Pwnc yn disgrifio natur yr astudio a'r safonau academaidd meincnodi a ddisgwyllir gan raddedigion mewn meysydd pwnc penodol, ac mewn perthynas â chymwysterau penodol. Maent yn cyfleu darlun o'r hyn y gellir disgwyl i raddedigion mewn pwnc penodol ei wybod, ei wneud a'i ddeall ar derfyn eu cwrs neu raglen astudio.

Mae'r disgrifiad o'r Datganiadau Meincnodi Pwnc wedi ei rannu'n bedair adran. Mae Adran 1 yn amlinellu'r wybodaeth gyd-destunol - tirlun gweithredol y maes astudio, a'i ffiniau.

Mae hyn yn cynnwys ystyried y ffyrdd y mae amcanion cymdeithasol ehangach yn derbyn sylw yn y maes astudio, yn benodol mewn perthynas â: thegwch, cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant (TCAC); hygyrchedd ac anghenion myfyrwyr ag anabledau; addysg ar gyfer datblygu cynaliadwy (ADC); addysg cyflogadwyedd, mentergarwch ac entrepreneuriaeth (CME); a'r effaith y mae deallusrwydd artiffisial cynhyrchiol yn ei chael ar y maes astudio.

Mae Adran 2 yn ymwneud â nodweddion arbennig y cwrs, yn cynnwys llunio cwricwla, trefniadau partneriaeth, hyblygrwydd o ran dulliau darparu, llwybrau cynnydd a phrosesau monitro parhaus. Mae Adran 3 yn esbonio unrhyw faterion sy'n berthnasol i'r gweithgareddau dysgu, addysgu ac asesu yn y maes astudio. Mae Adran 4 yn disgrifio'r safonau cyflawniad trothwy y mae'n rhaid i bob myfyriwr sy'n graddio yn y maes astudio eu cyrraedd er mwyn ennill gradd baglor gydag anrhydedd, yn ogystal â chyflawniad lefel meistr mewn rhai meysydd astudio.

Rhesymau dros astudio cwrs gradd mewn Gwaith Cymdeithasol

Am fod gwaith cymdeithasol yn faes academiaidd a weithredir drwy ymarfer proffesiynol, mae'n wahanol i feysydd eraill oherwydd ei ffocws ar lywio drwy sefyllfaoedd cymdeithasol cymhleth i hyrwyddo a diogelu llesiant unigolion a llesiant ar y cyd. Un o brif nodweddion addysg Gwaith Cymdeithasol yw ei bod yn cwmpasu astudiaeth integredig am werthoedd, sgiliau a gwybodaeth arbenigol ynghyd â gweithredu ymchwil yn feirniadol i hysbysu dealltwriaeth ac i dywys camau gweithredu, myfyrio a gwerthuso. Mae'r cwricwlwm a'r arferion yn esblygu ac yn addasu'n barhaus mewn ymateb i heriau cymdeithasol, gwleidyddol ac economaidd, galwadau polisi lles cymdeithasol cyfoes, arferion a deddfwriaeth, ac mewn ymateb i ganfyddiadau ymchwil.

Gwneir gwaith cymdeithasol mewn ystod amrywiol o leoliadau, gan adlewyrchu amrywiaeth a chymhlethdod y gymdeithas gyfoes. Mae'r berthynas ddynamig rhwng cymdeithas, y wladwriaeth, a'r proffesiwn yn parhau'n sylfaenol i rôl gwaith cymdeithasol o ran cefnogi unigolion sydd wedi eu heffeithio gan drawma a'r rhai sydd mewn angen neu dan risg. Am eu bod yn gweithredu mewn cyd-destunau sy'n nodweddiadol am eu hansicrwydd, eu cymhlethdod a'u hamwysedd, mae'n rhaid i weithwyr cymdeithasol fod â'r sgiliau a'r wybodaeth i lywio drwy'r heriau hyn yn effeithiol. Mewn rhai sectorau, mae gweinyddu'r gwaith cymdeithasol yn cynnwys datblygu deddfwriaeth a pholisi cymdeithasol. Mae disgwyl i weithwyr cymdeithasol hefyd ymgysylltu'n feirniadol â dadleuon parhaus yn ymwneud â natur, cwmpas a phwrpas y proffesiwn, a dangos y gallu i ddadansoddi, addasu i, rheoli ac arwain prosesau o newid yn y pen draw.

Beth yw'r prif ddulliau dysgu ac addysgu a ddefnyddir mewn Gwaith Cymdeithasol?

Mae modd rhannu'r prosesau dysgu mewn cyrsiau Gwaith Cymdeithasol i bum thema ryng-berthnasol: cynyddu ymwybyddiaeth, dysgu sgiliau a gwybodaeth, dealltwriaeth gysyniadol, ymarfer sgiliau a phrofiad, a myfyrio ar berfformiad (mae'r rhain wedi eu hadlewyrchu yn y safonau meincnodi sydd wedi eu nodi yn Adran 4). Mae'r themâu wedi eu gweithredu mewn amrywiol ddulliau dysgu ac addysgu, yn cynnwys darlithoedd, darllen, astudiaeth annibynnol, gweithdai, dysgu wedi ei seilio ar broblem, efelychiadau, gweithgareddau gyda chyfoedion, technolegau, chwarae rôl a dysgu seiliedig ar ymarfer. Gallai sesiynau addysgu ddigwydd yn gyfamserol, ar wahanol adegau, neu mewn fformat wedi'i gyfuno, yn dibynnu ar y cyd-destun penodol.

Sut mae'r myfyrwyr yn cael eu hasesu?

Anogir amrywiaeth o ddulliau asesu er mwyn hyrwyddo cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant, yn cynnwys asesiadau o ddysgu seiliedig ar ymarfer. Mae'r dewis o ddulliau asesu'n ymwneud yn agos â'r deilliannau dysgu y maen nhw'n amcanu i'w datblygu a'u mesur. Gallai'r dulliau hyn gynnwys sesiynau sgiliau ymarferol, asesiadau trwy ddialog, hunan-asesiadau, cynhyrchion digidol, gwaith ysgrifenedig, cyflwyniadau, creu portffolio ac arholiadau. Gall asesiadau ffurfiannol a chrynodol gynnwys amrywiaeth o randdeiliaid, yn cynnwys hunan-asesiad, cymheiriaid, addysgwyr ymarfer a phobl gyda phrofiadau byw y maent yn eu cael ar hyn o bryd neu y maent wedi eu cael. Gall asesiadau ddigwydd mewn amrywiol amgylcheddau, yn cynnwys lleoliadau ar-lein ac mewn lleoliadau lle cyflawnir gwaith ymarferol.

Safonau meincnodi

Ar **dudalennau 21 i 25**, mae'r Datganiad Meincnodi Pwnc yn amlinellu'r safonau trothwy gofynnol y bydd myfyrwyr wedi eu dangos pan ddyfernir gradd baglor a/neu radd meistr iddynt mewn **Gwaith Cymdeithasol**. Bydd y mwyafrif llethol o'r myfyrwyr yn perfformio'n sylweddol well na'r safonau trothwy gofynnol. Mae gan bob darparwr addysg uwch ei ddull ei hun o benderfynu pa dystiolaeth briodol o'r cyflawniad hwn fydd yn ofynnol, gan gyfeirio at Atodiad D [y Fframweithiau ar gyfer Cymwysterau Addysg Uwch cyrff dyfarnu graddau'r DU \(FHEQ\)](#). Mae'r atodiad hwn yn rhoi disgrifiadau cyffredin y pedwar prif ddosbarthiad deilliannau gradd ar gyfer graddau baglor gydag anrhydedd - 1af, 2.1, 2.2 a 3ydd.

Datblygwyd y datganiad cyflawn gan arbenigwyr pwnc o bob rhan o'r sector.
Mae manylion y Grŵp Cynghori i'w gweld ar dudalen 29 y Datganiad.

Mae QAA yn cyhoeddi Datganiadau Meincnodi Pwnc yn ei rôl fel corff o arbenigwyr sy'n sicrhau ansawdd ar ran y sector addysg uwch.

Cyhoeddwyd ar 16 Ebrill 2026

© Asiantaeth Sicrhau Ansawdd Addysg Uwch 2026
Southgate House, Southgate Street, Caerloyw, GL1 1UB

Rhifau elusen gofrestredig 1062746 ac SC037786

Gwefan: www.qaa.ac.uk